

Informativni razgovor; sažeto

Informacije o starateljstvu, stanovanju i druženju s djetetom

MYNDIGHETEN FÖR
FAMILJERÄTT OCH
FÖRÄLDRASKAPSTÖD

Rješenja u najboljem interesu djeteta

U cilju jačanja perspektive prava djece u procesu starateljstva i, ako je moguće, izbjegavanja spora na sudu, vlada je odlučila uvesti zakon o informativnim razgovorima.

U praksi to znači da roditelje koji razmišljaju o pokretanju spora na sudu oko starateljstva, stanovanja i druženja s djetetom prvo treba informirati o pomoći i podršci koju mogu dobiti kako bi mogli pronaći rješenje bez sudskog postupka s najboljim interesima djeteta u fokusu.

Ovdje je kratak sažetak informativnog razgovora i koraka koji mogu biti aktuelni nakon tog razgovora.

*"Bilo je to teško vrijeme, za sve uključene.
Ali zahvaljujući informativnom razgovoru,
svima je svanulo."*

Sažetak informativnog razgovora i sljedećih važnih koraka

Novi Zakon o informativnim razgovorima primjenjivat će se od prvog januara 2022. godine. Od prvog marta 2022. također se zahtjeva da roditelj koji pokrene spor pred sudom o starateljstvu, stanovanju i druženju mora da je prethodno učestvovao u informativnom razgovoru.

Razgovor pruža pregled toga koje su podrške dostupne za pronalaženje sporazumnog rješenja i na taj način izbjegavanje sudskog postupka. Informativni razgovor također pojašnjava šta se dešava ako se ne postigne dogovor ili ako sporazumno rješenje nije prikladno.

Za informativni razgovor odgovoran je prije svega odbor za socijalnu brigu/porodično pravo u općini u kojoj je vaše dijete prijavljeno i taj je razgovor uvijek besplatan za roditelje.

Dobrovoljni saradnički razgovori

Za dijete je često najbolje ako se roditelji sami mogu složiti. Tokom informativnog razgovora bit ćete obaviješteni o mogućnosti takozvanih razgovora o saradnji. To su strukturirani razgovori pod sigurnim i stručnim vodstvom. Svrha saradničkih razgovora jeste da roditelji riješe pitanja koja se tiču starateljstva, stanovanja, druženja i djetetova uzdržavanja pa da zajednički osmisli šta je u najboljem interesu djeteta.

Razgovori se mogu odvijati u vezi s razvodom ili nakon razdvajanja, ali i s roditeljima koji uopće nisu živjeli zajedno. Osim dogovora o pitanjima oko djece, cilj razgovora je i da roditelji poboljšaju svoju sposobnost saradnje na potrebama i željama djeteta.

NAPOMENA: Saradnički razgovori nisu zamjena za eventualne razgovore o porodičnom savjetovanju, jer ti razgovori imaju

različite fokuse. Porodično savjetovanje fokusirano je na odnos između vas i vašeg partnera. Saradnički razgovori tiču se uvjeta za efektivnu saradnju i komunikaciju oko djece nakon razdvajanja.

Ako se slažete

Ako se vi i onaj drugi roditelj složite o smještaju ili druženju s djetetom, možete napraviti usmeni dogovor ili sastaviti ugovor. Ugovor postaje pravno obvezujući kada ga odobri odbor za socijalnu brigu. Kada se ugovor odobrava uvijek su najbolji interesi djeteta odlučujući i oni su u fokusu.

Starateljstvo nad djetetom može biti jednostrano ili zajedničko i može se mijenjati na tri načina. Bilo putem ugovora koji je odobrio odbor za socijalnu brigu [socialnämnden], presudom prvostepenog suda [tingsrätten] ili putem zajedničke prijave Švedskoj poreskoj agenciji [Skatteverket]. Zadnja navedena opcija moguća je međutim jedino ako se prijava tiče zajedničkog starateljstva i ako ranije nije donesena neka odluka o starateljstvu.

Ugovor koji je napisan kod porodičnog prava [familjerätten], pravno je obavezujući na isti način kao i presuda prvostepenog suda. Tokom procjene uvijek je dijete u fokusu i uvijek se provodi istraga kako bi se razjasnilo je li ugovor u najboljem interesu djeteta prije nego što ga odobri odbor za socijalnu brigu u općini u kojoj je dijete registrirano.

Kada NIJE moguće da se pronađu sporazumna rješenja

Postoje situacije kada nije moguće ili nije prikladno pronaći sporazumna rješenja. Primjer za to je ako je došlo do nasilja ili drugog zlostavljanja. U takvim situacijama možda je najbolje da sud odluči šta je najbolje za dijete.

Koliko dugo proces na sudu u slučaju starateljstva, stanovanja i druženja traje, teško je reći. Može potrajati i do godinu dana, ali postoje primjeri sudskih predmeta koji su trajali i kraće i duže. To je, između ostalog, ovisno i o tome što se pokušaji sporazumnih rješenja i dogovora rade i nakon početka sudskog postupka, ali i zato što se na presudu može da žali.

O sudskom postupku

Tužba

Da bi sud prihvatio pitanje starateljstva, smještaja ili druženja, potrebno je da jedan od roditelja podnese zahtjev za tužbu. Iznimke se mogu napraviti ako je na prvostepenom sudu već u toku postupak razvoda braka, jer taj sudski predmet može uključivati i pitanja starateljstva, stanovanja i druženja.

Ako je bilo koji roditelj podnio zahtjev za tužbu, obje strane od prvostepenog suda mogu zatražiti da odluči na određen način. Onaj ko želi podnijeti zahtjev za tužbu može napisati vlastiti zahtjev ili se koristiti obrascem Švedske uprave za sudove, [Domstolsverket]. Naknada za prijavu je 900 SEK (za 2022.). Da bi prvostepeni sud mogao obraditi vaš zahtjev, trebate također priložiti rodni list za dijete. Rodni list naručujete putem Švedske poreske agencije [Skatteverket]. Također morate priložiti potvrdu o razgovoru koja pokazuje da ste učestvovali u obaveznom informativnom razgovoru. Potvrdu izdaje voditelj razgovora koji je proveo informativni razgovor. Ako potvrda nije priložena, prvostepeni sud može odbiti vaš zahtjev.

Pravna zaštita i pravna pomoć

Osoba koja vas zastupa na sudu naziva se zastupnik [ombud]. Zastupnik je obično advokat ili druga osoba s pravnim obrazovanjem. Vi odlučujete da li želite zastupnika ili ne, a vi snosite troškove. U slučajevima koji se tiču starateljstva, stanovanja ili druženja, stranke obično moraju snositi vlastite troškove sudskog postupka.

Ako imate kućno osiguranje, možda možete dobiti naknadu putem njega u vezi sa sporom. To se zove pravna zaštita [rättsskydd]. Pravna zaštita je osiguranje koje je uključeno u većinu polica osiguranja kuće, vile i kuće za odmor. Vaše osiguravajuće društvo će vam pružiti detaljnije informacije o tome šta je uključeno u pravnu zaštitu.

U nekim slučajevima, za plaćanje dijela vaših pravnih troškova, moguće je dobiti pomoć od države. To se zove pravna pomoć [rättshjälp]. Pravna pomoć je financijska pomoć za one koji nemaju pravnu zaštitu. Da dobili pravnu pomoć, potrebno je, između ostalog, da vaša primanja ne prelaze određenu razinu koja trenutno iznosi 260.000 SEK godišnje (2022).

Glavno pravilo je da morate koristiti pravnu zaštitu u svom osiguranju kada vam je potrebna financijska pomoć u sporu. Ako nemate osiguranje ili ono nije važeće, za savjet se možete obratiti advokatu ili drugom pravnom zastupniku. Zastupnik vam može pomoći u rješavanju spora, bilo izvan suda ili na sudu. Zahtjev za pravnu pomoć može se poslati organu za pravnu pomoć [Rättshjälpmyndigheten], ili sudu, ako je predmet

Linkovi na više informacija (na švedskom)

- [Obrazac za podnošenje zahtjeva za tužbu](#)
- [Aktualni iznos naknade za prijavu](#)
- [Obrazac za naručivanje rodnog lista](#)
- [Imate li pravo na pravnu pomoć? / koliki je trenutni iznos?](#)

već na sudu. Organ za pravnu pomoć ili sud tada će odlučiti imate li pravo na tu financijsku podršku

Usmena priprema

Prvostepeni sud vas poziva na usmenu pripremu. Svrha tog sastanka je da vi roditelji kažete sudiji šta mislite da je najbolje za dijete. Sudija ima zadatak riješiti slučaj i ima obavezu, ako je moguće, da pomogne vama roditeljima da se dođe do sporazumnog rješenja koje je u najboljem interesu djeteta.

Može se desiti da se tokom pripreme vi i onaj drugi roditelj dogovorite o privremenom ili konačnom rješenju za dijete. U takvim slučajevima prvostepeni sud može da odluči u skladu s onim što ste dogovorili. Preduvjet je da je vaš dogovor u skladu s onim što je najbolje za dijete. Ako se ne slažete, sudija može da odluči šta će se primjenjivati do daljnega, tj. za vrijeme dok spor traje. Ova privremena odluka pravnim jezikom naziva se interimna [interimistiskt beslut]. Sudija također može da odluči o saradničkim razgovorima ili posredovanju.

Informacije za privremenu odluku

Prije ove privremene odluke sud može zatražiti informacije iz porodičnog prava socijalne službe. To znači da službenik porodičnog prava prikuplja podatke iz registra socijalne brige, registra policije i, ako to nije neprikladno, od vas, onog drugog roditelja, i djeteta. Službenik za slučajeve, međutim, ne daje svoj prijedlog za odluku.

Sud tada može donijeti privremenu odluku o starateljstvu, stanovanju i druženju.

Saradnički razgovori, posredovanje i istraga

Saradnički razgovori

Ako niste ranije učestvovali u saradničkim razgovorima, prvostepeni sud može donijeti odluku o tome. To znači da odbor za socijalnu brigu bude zadužen za organizaciju saradničkih razgovora koji polaze od djetetovih potreba. Prvostepeni sud određuje vremenski okvir, a sudske rasprave za to vrijeme mogu se staviti u stanje mirovanja. Nakon završetka zadatka kod odbora za socijalnu brigu, prvostepeni sud se obavještava da li je dogovor postignut ili ne.

Posredovanje

Ako prvostepeni sud naloži posredniku da pokuša da vam pomogne u postizanju sporazumnog rješenja koje je u skladu

s najboljim interesima djeteta, posredovanje bi se uglavnom trebalo provesti u roku od četiri sedmice. Prvostepeni sud može posredniku dati detaljnije upute o tome što treba promatrati prilikom izvršavanja zadatka. Posrednik po završetku zadatka sudu podnosi izvještaj o poduzetim mjerama.

Istraga

Ako ni suradnički razgovori ni posredovanje nisu aktuelni, sud može odboru za socijalnu brigu da naloži da provede opsežniju istragu kako bi vidio šta je najbolje za dijete.

Odbor za socijalnu brigu/porodično pravo tada imenuje istražitelja koji zakazuje prvi sastanak s roditeljima, bilo zajedno ili pojedinačno. Na tom sastanku dobit ćete informacije o nastavku istražnog rada. Rade se kućne posjete kod vas oboje i vode se razgovori i s vama i s djetetom. Daljnji razgovori s vama i djetetom uglavnom se odvijaju u uredu obiteljskog prava. Prikupljaju se podaci iz škole, predškolske ustanove, socijalnog registara i policijskog registara te, ako je postoji saglasnost, i iz zdravstvenog sistema. Podaci se zatim usklađuju u izvještaju o procjeni u kojem se navodi opis različitih rješenja i njihovih posljedica po dijete. Ključno za procjenu je ono što je najbolje za dijete. To znači da istražitelj u procjeni mora razmotriti djetetovu potrebu za bliskim i dobrim kontaktom s oba roditelja i opisati da li postoji rizik da će dijete ili neko drugi u porodici biti povrijeđen. Vama roditeljima daje se prilika da dostavite primjedbe na istragu, koja mora biti dovršena u roku od četiri mjeseca. Procjena i prijedlozi za odluku zatim se predaju sudu i roditeljima.

Višekratne usmene pripreme, glavna rasprava i presuda

Prvostepeni sud može održati nekoliko usmenih priprema u predmetu. Ako vi roditelji ne postignete dogovor, prvostepeni sud će konačno održati glavnu raspravu na kojoj se, u pravilu, saslušavate vi roditelji, a možda i svjedoci. Mogu se predočiti i pisani dokazi. Sud tada odlučuje šta bi se trebalo primjenjivati

u vezi s starateljstvom, stanovanjem i druženjem. Ključno za odluku jeste ono što je najbolje za dijete.

Presuda se najčešće objavljuje kasnije. Predsjedajući sudija prvostepenog suda tada izriče dan i vreme u kojem će presuda biti dostavljena. Nakon što presuda bude donesena, poslat će se vama ili vašem zastupniku.

Prilikom procjene hoćete li imati zajedničko starateljstvo ili da neko od vas mora imati isključivo starateljstvo, sud posebnu pozornost pridaje vašoj sposobnosti da djetetove potrebe stavite na prvo mjesto i preuzmete zajedničku odgovornost u stvarima koje se tiču djeteta..

Žalba na presudu

Roditelj koji se želi žaliti na privremenu odluku prvostepenog suda ili presudu u građanskom predmetu mora to učiniti u pisanom obliku. Pismo se šalje prvostepenom sudu, ali se upućuje drugostepenom sudu. Prvostepeni sud mora primiti pismo u roku od tri sedmice od dana donošenja odluke ili presude ili (u nekim slučajevima), od dana kada je stranka dobila odluku. Iz odluke ili presude proizlazi kako učiniti ako se želite žaliti.

Da bi drugostepeni sud [hovrätten] preispitao odluku ili presudu, drugostepeni sud mora odobriti dopuštenje žalbe, to znači da drugostepeni sud smatra da presuda ima tako velik značaj da može pomoći prvostepenim sudovima da sude u sličnim predmetima - takozvani presedan.

Ako se odobri dopust za žalbu, žalba se mora uručiti vašoj drugoj ugovornoj strani, koja zauzvrat mora odgovoriti u pisanom obliku u određenom roku.

Na privremene (interimne) odluke ne može se žaliti Vrhovnom sudu. S druge strane, na presudu drugostepenog suda može se uložiti žalba, ali da bi Vrhovni sud preispitao presudu, i ovdje je potreban dopust za žalbu.

Za više informacija:
www.mfof.se/informationssamtal

MYNDIGHETEN FÖR
FAMILJERÄTT OCH
FÖRÄLDRASKAPSTÖD